

Transparensbokslut Folktandvården 2019

Dnr 00588-2020

Förslag till beslut

Regionstyrelsen beslutar godkänna transparensbokslut Folktandvård 2019.

Yttrande

En anpassning till tillgängliga resurser måste ske och förändringsarbete pågår med flera olika åtgärder.

Sammanfattning

Regioner redovisar årligen ekonomisk information som underlag för bedömning av om den konkurrensutsatta verksamheten inom den offentligt bedrivna tandvården subventioneras. Division Folktandvård har tagit fram ett transparensbokslut för 2019. Av redovisningen framgår att resultatet för den konkurrensutsatta verksamheten 2019 är negativt med -11 219 tkr. Det ansamlade resultatet sedan transparensbokslutets införande 2012 är negativt med -11 852 tkr.

Det negativa resultatet för den konkurrensutsatta verksamheten är i allt väsentligt kopplad till allmäntandvård och till övervägande del till kliniker på orter i glesbygd med stora svårigheter att rekrytera tandläkare. På flertalet av orterna finns inte heller privata alternativ. Bemanningssituationen gör det svårt att bedriva intäktsfinansierad allmäntandvård i tillräcklig omfattning. Det har resulterat i ekonomiska underskott. Pågående omställningsarbete kommer att resultera i förändringar för att anpassa verksamheten till de ekonomiska förutsättningarna.

Regionens bedömning är att verksamheten inte är konkurrensbegränsande.

Ärendet

Lag om insyn i vissa förbindelser mm (2005:590) anger att landstingen ska säkerställa tillgång till ekonomisk information för att motverka konkurrensbegränsningar. Redovisningsskyldigheten enligt denna lag omfattar inte verksamheter med en nettoomsättning för vart och ett av de två senaste räkenskapsåren som understiger 40 miljoner euro. I regioner är tandvård den verksamhet som främst kan komma i fråga för särredovisning.

Statskontoret har rekommenderat regionerna att särredovisa den regionägda folktandvården för att kunna bedöma om subventioner förekommer eller inte även om omsättningen understiger 40 miljoner euro. Med anledning av detta tog Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) fram en grundmodell för särredovisning av folktandvården som infördes 2012. Under 2018 har SKR:s redovisningsnätverk vidareutvecklat presentationen av särredovisningen och

Region Norrbottens har anpassat uppställningen av sitt transparensbokslut efter denna.

Division Folk tandvård har tagit fram transparensbokslutet för 2019 som redovisas i bilaga. Av redovisningen framgår att den konkurrensutsatta verksamheten visar underskott med -11 219 tkr för 2019 och att det ansamlade resultatet sedan transparensbokslutets införande 2012 är negativt med -11 852 tkr.

Den demografiska utmaningen hela regionen har är väldigt påtaglig inom division Folk tandvård. Mest bekymmersamt är läget utanför Fyrkanten, där det (jämfört med målsättningen om en tandläkare per 1800 patienter) endast är bemannat till 60 procent på tandläkarsidan. Som en följd av pensioneringar och egna uppsägningar minskade antalet tandläkare inom allmäntandvården kraftigt från början av 2018 till slutet av 2019. Divisionen har idag 55 tandläkare omräknat till heltider. Minskningen av tandläkare har varit konstant de senaste 20 åren medan utlandsrekryteringen hållit uppe siffrorna över 80 heltider fram till 2016.

Divisionen har sedan flera år jobbat aktivt med kostnadsreduceringar och har idag kostnader som i kronor per ansvarspatient är bland de lägre i landet. Problemet är den låga bemanningen; svårigheter att rekrytera och geografiskt utspridd verksamhet hindrar effektiviteten samtidigt som den i kombination med prioriteringsordningen gör att det inte finns resurser att producera tandvårdtjänster med högre intäkter.

Det negativa resultatet för den konkurrensutsatta verksamheten är i allt väsentligt kopplad till allmäntandvård och till övervägande del till kliniker på orter i glesbygd med stora svårigheter att rekrytera tandläkare. På flertalet av orterna finns inte heller privata alternativ. Bemanningssituationen gör det svårt att bedriva intäktsfinansierad allmäntandvård i tillräcklig omfattning. Det har resulterat i ekonomiska underskott. Regionens bedömning är att verksamheten inte är konkurrensbegränsande.

För att anpassa verksamheten till tillgängliga ekonomiska resurser pågår bland annat förändringsarbeten för att ställa om till teamorienterad flödesinriktad tandvård och samt att anpassa klinikstrukturen.

Beslutsförslagets påverkan avseende jämställdhet

Beslutet bedöms inte ha någon påverkan på jämställdheten mellan kvinnor och män, flickor och pojkar.

Bilagor:

Transparensbokslut Folk tandvård 2019

Protokollsutdrag skickas till:

Divisionschef Folk tandvård
Ekonomi- och planeringsdirektör